

A photograph showing a person's hands and face as they look at a document. The person is wearing glasses and holding a pen over the document. The image is overlaid with a teal tint.

Toelichting bij meldingsformulier verwerking persoonsgegevens

Deze toelichting is verdeeld in drie onderdelen: een algemene toelichting, een instructie voor het gebruik van het meldingsformulier met informatie die van belang is ná de melding en een toelichting op de te beantwoorden vragen.

ALGEMEEN

| WBP |

De Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) geeft regels voor het verwerken van persoonsgegevens. Eén van die regels is dat een geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens bij het CBP moet worden gemeld door degene die voor de verwerking verantwoordelijk is. Voor een samenvatting van de belangrijkste bepalingen uit de WBP over het rechtmatig omgaan met persoonsgegevens, zie het kopje 'Goed omgaan met persoonsgegevens'. Om de WBP toegankelijk te maken is, in opdracht van het Ministerie van Justitie, een 'Handleiding voor verwerkers van persoonsgegevens' gemaakt. De WBP en deze Handleiding zijn te vinden op de website van het CBP: www.cbweb.nl.

| CBP |

Op de naleving van de WBP wordt toegezien door het College bescherming persoonsgegevens (CBP). Vóór de inwerkingtreding van de WBP heette het CBP de Registratiekamer. Het CBP is een onafhankelijk orgaan dat toezicht houdt op de verwerking van persoonsgegevens. Ook adviseert het CBP over wettelijke regelingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

| Persoonsgegevens |

Een persoonsgegeven is volgens de WBP elk gegeven over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijk persoon.

Identificatie is bijvoorbeeld mogelijk indien u over de NAW-gegevens (naam, adres, woonplaats) beschikt. In principe zijn alle gegevens die u over identificeerbare personen verwerkt persoonsgegevens, denk aan:

- naam-, adresgegevens, postcodes, woonplaatsgegevens, telefoon- en faxnummers, e-mailadressen;
- leeftijd, opleiding, werkervaring, gezondheid;
- schulden, vorderingen, kenmerken/kentekens van eigendommen, videobeelden.

In het algemeen zijn uitkomsten van statistisch onderzoek niet terug te voeren tot identificeerbare personen, en dus geen persoonsgegevens. Ze vallen derhalve buiten de reikwijdte van de WBP. Gegevens over een rechtspersoon (een BV of een vereniging bijvoorbeeld) zijn in het algemeen ook geen persoonsgegevens.

U zult moeten weten wat voor persoonsgegevens u verwerkt. Het aantal soorten verwerkte gegevens kan afhankelijk van de situatie variëren van minder dan tien tot honderden of zelfs duizenden.

| Verwerken |

Onder het verwerken verstaat de WBP elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens. Ook dit is dus een zeer ruim begrip. Handelingen die er volgens de WBP in ieder geval onder vallen zijn het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, doorzenden, verspreiden, beschikbaar stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, afschermen, uitwissen en vernietigen van gegevens. Een verwerking kan uit één of meer van deze handelingen bestaan. Verwerkingshandelingen die in het maatschappelijk verkeer als een eenheid worden beschouwd, worden gezien als één gegevensverwerking. Een dergelijk geheel kan in één melding worden opgenomen.

| Verantwoordelijke |

Volgens de WBP is de verantwoordelijke voor een verwerking degene die het doel en de middelen voor de verwerking vaststelt. De WBP legt aan de verantwoordelijke voor een 'verwerking van persoonsgegevens' een aantal verplichtingen op. Er kunnen bij een verwerking meerdere verantwoordelijken zijn. Is dat het geval, dan zal de onderlinge verdeling van verantwoordelijkheid tussen de verantwoordelijken duidelijk gemaakt moeten worden.

| Goed omgaan met persoonsgegevens |

De belangrijkste bepalingen uit de WBP over het rechtmatig omgaan met persoonsgegevens kunnen als volgt worden samengevat:

- 1 Persoonsgegevens mogen alleen in overeenstemming met de wet en op een behoorlijke en zorgvuldige manier worden verwerkt;
- 2 Persoonsgegevens mogen alleen voor welbepaalde, vooraf uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en vervolgens alleen verder worden verwerkt voor doeleinden die daarmee verenigbaar zijn;
- 3 Degene over wie gegevens worden verwerkt moet ten minste op de hoogte zijn van de identiteit van de verantwoordelijke en van het doel van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd;
- 4 De gegevensverwerking moet op een passende manier worden beveiligd.

Voor bijzondere gegevens, zoals gegevens over ras, gezondheid en geloofsovertuiging, gelden extra strenge regels.

| Meldingsplicht en vrijstelling |

De WBP bepaalt dat de verantwoordelijke zijn geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens moet melden aan het CBP. Een handmatige verwerking van persoonsgegevens hoeft alleen te worden gemeld indien die is onderworpen aan een voorafgaand onderzoek door het CBP. Het voorafgaand onderzoek wordt behandeld in *vraag 10*. De meldingen zorgen voor openheid rond de verwerking van persoonsgegevens. Zij stellen de betrokkenen in staat om na te gaan hoe met hun persoonsgegevens wordt omgegaan en om, indien nodig, gebruik te maken van hun rechten. Ook maken de meldingen een effectief toezicht door het CBP mogelijk. Van een aantal veel voorkomende verwerkingen van persoonsgegevens is het onwaarschijnlijk dat de privacy van de betrokkenen daardoor wordt geschaad. Deze zijn daarom van de meldingsplicht vrijgesteld. In het Vrijstellingsbesluit is geregeld om welke verwerkingen het gaat. Om te beoordelen of uw verwerking is vrijgesteld, heeft het CBP een Handleiding bij het

Vrijstellingsbesluit WBP ontwikkeld. Ook deze Handreiking is te vinden op www.cbppweb.nl.

Voor alle duidelijkheid: voor verwerkingen die zijn vrijgesteld van de melding, blijven de overige bepalingen van de WBP onverminderd van toepassing!

Door wie wordt de melding gedaan?

De melding dient te geschieden door of namens de verantwoordelijke. Zijn er meer verantwoordelijken, dan moet de melding geschieden door of namens elk van de betrokken verantwoordelijken. Het is toegestaan dat de melding door de bewerker of een derde plaatsvindt, mits dit geschiedt namens de verantwoordelijke. De bewerker of de derde zal door de verantwoordelijke moeten zijn gemachtigd.

Bij wie wordt de melding gedaan?

De melding dient te worden gedaan bij het CBP, t.a.v. Afdeling Bestandsbeheer, Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag. Als door de verantwoordelijke(n) of de organisatie waarbij verantwoordelijken zijn aangesloten, een functionaris voor de gegevensbescherming (FG) is aangesteld en deze functionaris is door de verantwoordelijke(n) aangemeld bij het CBP, kan de melding bij de FG plaatsvinden. De FG is een interne toezichthouder als bedoeld in artikel 62 t/m 64 WBP. De melding moet echter bij het CBP worden gedaan als de verwerking is onderworpen aan voorafgaand onderzoek. Het voorafgaand onderzoek wordt behandeld in *vraag 10*.

GEBRUIK FORMULIER

Algemeen

Het meldingsformulier is opgebouwd uit een aantal vragen. Elke vraag is voorzien van een instructie, een inleiding op de vraag en een verwijzing naar de toelichting. Houd er rekening mee dat het bij sommige vragen noodzakelijk kan zijn dat u één of meer bladzijden van het formulier kopieert. U wordt verzocht in verband met geautomatiseerde verwerking de velden volledig in te vullen. Denk er aan dat sommige velden een maximale invulruimte kennen.

Geen verwijzingen/bijlagen

Alle informatie die op grond van artikel 28 WBP wordt gemeld, moet in de melding zelf worden opgenomen. Dat betekent dat het niet toegestaan is om in de melding te volstaan met een verwijzing naar bijvoorbeeld een bijlage. Dergelijke verwijzingen zullen niet in de melding worden betrokken. Het is uitdrukkelijk wel toegestaan om een kopie van (gedeeltes van) het meldingsformulier mee te zenden. Dit is waar voorgescreven zelfs de bedoeling.

Ondertekening

Het meldingsformulier dient na invulling ondertekend te worden door de verantwoordelijke, of een persoon die door de verantwoordelijke is gemachtigd. Door de ondertekening blijkt dat de melding wordt gedaan door een daartoe bevoegd persoon en dat de verstrekte inlichtingen juist zijn. Bij het ontbreken van de handtekening zal het meldingsformulier retour worden gezonden met het verzoek deze alsnog te voorzien van een handtekening. De melding is dan (nog) niet verricht.

NA DE MELDING

Ontvangstbevestiging

Als de melding aan de eisen voldoet die zijn gesteld aan een melding, wordt aan de opgegeven contactpersoon een ontvangstbevestiging verzonden met de mededeling dat de melding is ontvangen op de aangegeven datum van ontvangst. De ontvangstbevestiging bevat tevens het meldingsnummer. Onder dit nummer is de melding bij het CBP bekend. Het dient te worden gebruikt bij eventuele correspondentie met het CBP. Dit nummer kunt u toevoegen aan uw kopie van de melding.

Wijzigingen doorgeven

Een verantwoordelijke dient wijzigingen in de melding bij het CBP te melden. Betreft de wijziging de naam- en/of de adresgegevens van de verantwoordelijke, dan moet de wijziging binnen een week aan het CBP worden gemeld. Dat kan door inzending van een brief met de gewijzigde gegevens, onder vermelding van het meldingsnummer en de naam van de verantwoordelijke(n) en voorzien van een handtekening

van de verantwoordelijke, of van een persoon die door de verantwoordelijke is gemachtigd.

De overige wijzigingen moeten binnen 1 jaar na de voorafgaande melding gemeld worden. Dit hoeft echter alleen als die wijzigingen van meer dan incidentele aard zijn. U dient dan een nieuw meldingsformulier te gebruiken om de gewijzigde gegevens aan het CBP door te geven.

Intrekking van gedane meldingen

Indien u een melding wilt intrekken, kunt u daarvoor een verzoek tot intrekking zenden aan het CBP, onder vermelding van het toegekende meldingsnummer van de betreffende melding, ondertekend door de verantwoordelijke, of een persoon die door de verantwoordelijke is gemachtigd.

Let op: vermeld altijd het meldingsnummer van de melding die u wijzigt of intrekt.

Afwijken van de melding

Afwijkingen van de melding moeten – zolang de afwijking van meer dan incidentele aard niet is doorgegeven – worden vastgelegd. Deze vastleggingen moeten vervolgens tenminste drie jaar worden bewaard.

TOELICHTING VRAAG 1

Wie is de verantwoordelijke?

De WBP definieert de verantwoordelijke als degene die het doel van en de middelen voor de verwerking vaststelt. Dit kan een rechtspersoon, een bestuursorgaan of een natuurlijk persoon zijn.

Rechtspersonen zijn naamloze en besloten vennootschappen, stichtingen, verenigingen, coöperaties, onderlinge waarborgmaatschappijen. Maatschappen, vennootschappen onder firma (v.o.f.) en commanditaire vennootschappen (c.v.) worden met rechtspersonen gelijkgesteld.

Bestuursorganen zijn bijvoorbeeld Ministers en Colleges van Burgemeester & Wethouders.

Natuurlijke personen zijn mensen. Door gaans gaat het bij natuurlijke personen

die verantwoordelijken zijn als bedoeld in de WBP, om zogenoemde eenmanszaken. De WBP is namelijk niet van toepassing op verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden.

| Voorbeelden |

Rechtspersoon: de verantwoordelijke voor een personeelsadministratie van een BV is de BV zelf, en dus niet het bestuur van de BV of het hoofd personeelszaken.

Bestuursorgaan: de verantwoordelijke voor de administratie van de Sociale Dienst is het College van Burgemeester & Wethouders, en dus niet de directeur van de Sociale Dienst.

Natuurlijk persoon: de verantwoordelijke voor een klantenadministratie van een eenmanszaak is de eigenaar.

Let op: De verantwoordelijke is niet de bewerker van de persoonsgegevens. Een bewerker is een persoon of organisatie aan wie de verantwoordelijke de gegevensverwerking heeft uitbesteed, bijvoorbeeld een administratiekantoor. Een bewerker is niet zelfstandig verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens, maar heeft wel een aantal afgeleide verplichtingen voor onder meer beveiliging en geheimhouding van de gegevens. Bij vraag 3 kunt u de gegevens van een eventuele bewerker opgeven.

| Meerdere verantwoordelijken |

Het kan zijn dat er voor uw verwerking meerdere verantwoordelijken zijn.

U dient dan de oningevulde bladzijde met deze vraag te kopiëren, evenzoveel maal als er verantwoordelijken zijn. De ingevulde kopie(ën) dient u gezamenlijk met het ingevulde meldingsformulier aan het CBP te zenden.

Indien er meerdere verantwoordelijken zijn, zal de onderlinge verdeling van de verantwoordelijkheden duidelijk moeten worden gemaakt. Er is een aantal varianten te onderscheiden:

- alle verantwoordelijken hebben dezelfde rol en zijn volledig verantwoordelijk;
- onderdelen van de verwerking zijn opgedeeld en de verantwoordelijken zijn allen voor verschillende onderdelen verantwoordelijk;
- mengvormen van de bovenstaande twee.

| SBI-nummer |

Bij vraag 1 wordt u gevraagd om de adresgegevens van de verantwoordelijke voor de verwerking in te vullen. Bij de meeste gegevens spreekt het voor zich wat u dient in te vullen. Dat is misschien niet het geval bij het SBI-nummer. Het SBI-nummer is het standaard bedrijfsindelingnummer dat door het Centaal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt gebruikt voor het classificeren van organisaties voor statistische doeleinden. De indeling betreft niet alleen het bedrijfsleven maar ook de niet op winst gerichte instellingen en overheid (zie voor informatie over het SBI-nummer de website van het CBS: www.cbs.nl). Het CBP gebruikt dit nummer voor zijn interne bedrijfsprocessen.

Het SBI-nummer kan bestaan uit maximaal vier cijfers voor de punt en één er achter. Het CBP vraagt u minimaal de eerste drie cijfers van dit nummer in te vullen, zo dit bekend is. Indien het complete SBI-nummer bekend is, mag en kan dat natuurlijk ook ingevuld worden.

| Vestiging verantwoordelijke in Nederland |

De WBP is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten van een vestiging van een verantwoordelijke in Nederland. Om die reden wordt er ook vanuit gegaan dat de verantwoordelijke die zich door middel van dit formulier meldt, in Nederland is gevestigd.

In bepaalde situaties kan er toch sprake zijn van een 'buitenlandse' verantwoordelijke. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een medeverantwoordelijke in het buitenland. Het formulier biedt de mogelijkheid ook in die gevallen het land van de verantwoordelijke in te vullen.

TOELICHTING VRAAG 2

| Contactpersoon |

Hier kan aangegeven worden wie voor deze melding de contactpersoon is bij de verantwoordelijke. Het CBP neemt contact op met deze persoon indien er vragen zijn over de melding. De correspondentie, zoals die met betrekking

tot het voorafgaand onderzoek en de ontvangstbevestiging, zal eveneens aan de contactpersoon worden gestuurd. Het invullen van de contactpersoon en zijn correspondentieadres is van groot belang voor de juiste communicatie met het CBP over de melding. Met name zal dat het geval zijn bij grotere organisaties of bij een melding door een gemachtigde. In het openbaar meldingenregister zal de contactpersoon niet worden vermeld. Als de verantwoordelijke het praktisch acht om eenvoudige mededelingen ten dienste van het meldingsproces per e-mail uit te wisselen met het CBP, kan tevens het e-mailadres opgegeven worden. Uiteraard zal het CBP in dat geval het e-mailadres uitsluitend voor dergelijke berichten gebruiken.

TOELICHTING VRAAG 3

| Bewerker |

Een bewerker is een persoon of organisatie aan wie de verantwoordelijke de gegevensverwerking heeft uitbesteed, bijvoorbeeld een administratiekantoor. Een bewerker is niet zelfstandig verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens, maar heeft wel een aantal afgeleide verplichtingen voor onder meer beveiliging en geheimhouding van de gegevens.

| Meerdere bewerkers |

Het kan zijn dat er voor uw verwerking meerdere bewerkers zijn. U dient dan de oningevulde bladzijde met deze vraag te kopiëren, evenzoveel maal als er bewerkers zijn. De ingevulde kopie(ën) dient u gezamenlijk met het ingevulde meldingsformulier aan het CBP te zenden.

TOELICHTING VRAAG 4

| Wat moet u melden? |

Iedere handeling die u met persoonsgegevens verricht, is een verwerking. Natuurlijk hoeft u niet al deze verwerkingen apart te melden. Vrijwel altijd zullen gegevens worden verwerkt binnen een groter geheel van verwerkingen dat functioneel als een eenheid

kan worden beschouwd, zoals een personeelsadministratie, een klachtenregistratie of een regelmatige verstrekking van persoonsgegevens aan derden. U kunt dan volstaan met de melding van dat grotere geheel van verwerkingen. U hoeft dus bijvoorbeeld niet het verzamelen, verstrekken aan derden en verwijderen van persoonsgegevens apart te melden, maar kunt volstaan met het melden van uw personeelsadministratie.

| Incidentele verwerking |

Het kan voorkomen dat u een enkele keer afwijkt van datgene wat u normaal met uw persoonsgegevens doet. Als u de persoonsgegevens bijvoorbeeld doorgaans alleen voor uzelf bewaart, maar incidenteel een verstrekking aan een derde doet, hoeft u deze verstrekking niet apart te melden. Wel bent u in dat geval wettelijk verplicht om deze incidentele verwerking vast te leggen en gedurende ten minste drie jaar te bewaren.

TOELICHTING VRAAG 5

| Doel of doeleinden van de verwerking |

Het doel van een gegevensverwerking speelt een belangrijke rol. Persoonsgegevens mogen alleen voor welbepaalde, vooraf uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en vervolgens alleen verder worden verwerkt voor doeleinden die daarmee verenigbaar zijn. Een precieze en duidelijke omschrijving van het doel (of de doeleinden) van de verwerking is van belang, omdat aan de hand van het doel van de verwerking de hoeveelheid, de soort, de kwaliteit en de bewaartermijn van de gegevens worden getoetst. Bij deze vraag dient u aan te geven waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt, dus in feite wat er mee gedaan wordt. Het kan zijn dat het doel of de doeleinden van de verwerking niet gelijk is/zijn aan het doel waarvoor de desbetreffende gegevens oorspronkelijk zijn verzameld. Het laatstgenoemde doel dient per categorie van gegevens te worden omschreven onder *vraag 6.4*.

| Voorbeelden |

Voorbeelden van doeleinden van verwerking zijn voor een:

Personeelsadministratie: de behandeling van personeelszaken in het kader van het normale personeelsbeheer;

Bezoekersregistratie: het interne beheer en de bedrijfsbeveiliging;

Verwerkingen van gegevens van afnemers en leveranciers: het doen van leveringen en bestellingen en de financiële afwikkeling daarvan.

| Meerdere doeleinden |

Onder omstandigheden kan er sprake zijn van verwerkingen ten behoeve van verschillende, samenhangende doeleinden. In de praktijk komt het geregeld voor dat een doelomschrijving uit meerdere onderdelen bestaat.

TOELICHTING VRAAG 6

| Algemeen |

U dient bij deze vraag aan te geven over welke categorieën van betrokkenen u gegevens verwerkt. Vervolgens dient u per categorie van betrokkenen aan te geven welke gegevens of soorten van gegevens er verwerkt worden. Aansluitend moet u per soort van gegevens aangeven voor welke doelen u de soorten van gegevens verzamelt of heeft verzameld. De categorie(ën) van betrokkene(n) alsmede de gegevens die u bij vraag 6 invult, dienen betrekking te hebben op de bij vraag 4 ingevulde naam en het bij vraag 5 ingevulde doel van de verwerking.

Tot slot onderscheidt de WBP een aantal soorten 'bijzondere' persoonsgegevens. U dient bij deze vraag eveneens aan te geven welke 'bijzondere' persoonsgegevens u eventueel verwerkt. Zie verder de toelichting bij de vragen 6.2 t/m 6.5.

TOELICHTING VRAAG 6.2

| Categorie van betrokkenen |

Een persoon over wie persoonsgegevens worden verwerkt heet in de WBP een 'betrokkene'. Een betrokkene is dus iemand over wie de gegevens informatie bevatten. Vóór de inwerkingtreding

van de WBP, werd deze persoon aangeduid als de geregistreerde.

Uiteraard gaat het hier niet om de namen van individuele betrokkenen, maar om een aanduiding van de categorie van betrokkenen, zoals werknemers, uitzendkrachten, leden, sollicitanten of toeleveranciers.

| Meerdere categorieën van betrokkenen |

Het kan zijn dat u voor uw melding meerdere categorieën van betrokkenen heeft onderkend. U dient dan de beide bladzijden met alle onderdelen van vraag 6 te kopiëren, evenzeveel maal als er categorieën van betrokkenen zijn. Elke kopie dient u te nummeren door middel van een hoofdletter, beginnende met een A. De ingevulde kopie(ën) dient u gezamenlijk met het ingevulde meldingsformulier aan het CBP te zenden.

TOELICHTING VRAAG 6.3

| Persoonsgegevens |

Bij deze vraag dient u de categorieën van persoonsgegevens aan te geven. Zie voor een uitleg van 'persoonsgegevens' het algemene deel van deze toelichting. Voor de melding hoeft u niet altijd alle gegevens die u verwerkt op te sommen. De gegevens mogen in categorieën worden gegroepeerd, voor zover dat nog een goed beeld geeft van de verwerking. Zo kunnen naam en adres worden gemeld als *NAW-gegevens*.

TOELICHTING VRAAG 6.4

| Doel van het verzamelen van persoonsgegevens |

Bij *vraag 5* heeft u het doel of de doelen van uw verwerking aangegeven. Het kan zijn dat u de desbetreffende gegevens aanvankelijk heeft verzameld voor een beperkter of een ander doel. Bij deze vraag (6.4) dient u aan te geven waarvoor de gegevens oorspronkelijk zijn verzameld.

De vraag is van belang om te kunnen beoordelen of het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt

niet onverenigbaar is met het doel of de doeleinden waarvoor de gegevens zijn verzameld.

TOELICHTING VRAAG 6.5

| Bijzondere persoonsgegevens |

De WBP onderscheidt een aantal soorten 'bijzondere' persoonsgegevens. Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is alleen toegestaan in een aantal expliciet in de WBP opgesomde gevallen; daarbuiten is de verwerking verboden. Het uitgangspunt is daarbij dat het verbod niet geldt in die situaties waarin het gebruikelijk en algemeen geaccepteerd is dat de desbetreffende bijzondere gegevens verwerkt worden. Zo is het normaal dat artsen en ziekenhuizen medische gegevens verwerken, maar wordt het niet geaccepteerd dat zulke gegevens in een personeelsadministratie worden opgenomen. De precieze details kunt u desgewenst nalezen in de tekst van de WBP.

Bijzondere gegevens zijn gegevens over:

- godsdienst of levensovertuiging
- ras of etniciteit
- politieke gezindheid
- gezondheid
- seksueel leven
- vakbondslidmaatschap
- onrechtmatig of hinderlijk gedrag¹ alsmede
- strafrechtelijke gegevens

De WBP kent een aantal specifieke en een aantal algemene uitzonderingen op het verbod om bijzondere persoonsgegevens te verwerken. Als u het verbod op het verwerken van bijzondere persoonsgegevens niet met behulp van één van de specifieke uitzonderingen kunt opheffen, is wellicht één van de algemene uitzonderingen van toepassing. Voor gegevens over het seksuele leven en over onrechtmatig of hinderlijk gedrag kent de WBP geen specifieke bepalingen. Verwerking ervan is daarom alleen toegestaan als er sprake is van één van de algemene uitzonderingen. De algemene uitzonderingen luiden als volgt. Het verbod op verwerking van bijzondere persoonsgegevens geldt niet in de onderstaande gevallen:

- de persoon in kwestie
 - a heeft uitdrukkelijk toestemming gegeven, of
 - b heeft de gegevens duidelijk openbaar gemaakt.
- de verwerking van de gegevens is noodzakelijk
 - a in het kader van een gerechtelijke procedure, of
 - b om aan een volkenrechtelijke verplichting te voldoen, of
 - c met het oog op een zwaarwegend algemeen belang.

Verwerking van bijzondere persoonsgegevens is eveneens toegestaan voor wetenschappelijke of statistische doeleinden, mits er een algemeen belang wordt gediend, de verwerking noodzakelijk is, toestemming vragen ondoenlijk is en de privacy niet te zeer geschonden wordt.

¹ Het gaat hier uitsluitend over gegevens die worden verwerkt in verband met een verbod dat is opgelegd naar aanleiding van het onrechtmatig of hinderlijk gedrag.

TOELICHTING VRAAG 7

| Ontvanger |

De WBP verstaat onder het begrip ontvanger: degene aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt. Dit kan zowel iemand zijn binnen de eigen organisatie als daarbuiten. Het begrip moet ruim worden geïnterpreteerd. Er vallen niet alleen personen, afdelingen of instanties onder die van anderen persoonsgegevens krijgen, maar ook personen die op basis van hun functie toegang hebben tot de persoonsgegevens. Er is altijd sprake van een ontvanger. Bij vraag 7 dient dan ook altijd minimaal één ontvanger ingevuld te worden.

| Degenen die belast zijn met de verwerking van de gegevens |

Binnen een organisatie hebben bepaalde personen of afdelingen uit hoofde van hun taak toegang tot persoonsgegevens. Doorgaans betreft het de personen die belast zijn met de verwerking van de gegevens. Zo hebben de medewerkers van de afdeling Marketing toegang tot de klantgegevens, de medewerkers op de afdeling Personeelszaken toegang

tot de personeelsdossiers, en de beveiligingsmedewerkers toegang tot de beelden van de videocamera's. Als bepaalde medewerkers van een afdeling uit hoofde van hun taak toegang hebben tot persoonsgegevens die onder het beheer van een andere afdeling vallen, geldt dat ook zij vallen onder de categorie 'degenen die belast zijn met de verwerking van de gegevens'.

| Leidinggevenden |

Leidinggevenden kunnen toegang hebben tot persoonsgegevens voor zover dat noodzakelijk is om hun leidinggevende taak naar behoren uit te oefenen. Doorgaans betreft het de direct leidinggevenden van de personen die aangeduid worden als 'degenen die belast zijn met de verwerking van de gegevens'. Hebben ook andere leidinggevenden structureel toegang tot de persoonsgegevens, dan moeten die hier worden gemeld.

| Bewerker |

Soms wordt de verwerking van gegevens uitbesteed aan anderen buiten de organisatie. Dat is dan een bewerker. De wet definieert een bewerker als: degene die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen. Tussen verantwoordelijke en bewerker bestaat dus geen gezagsverhouding. Meestal is er sprake van een opdracht of dienstverleningsovereenkomst. Zo kan een ziekenhuis zijn financiële administratie uitbesteden aan een administratiekantoor, of kan een dochterbedrijf de personeels- en salarisadministratie uitbesteden aan het moederbedrijf.

| Wettelijke verplichtingen tot verstrekking |

Instanties waaraan u wettelijk verplicht bent gegevens te verstrekken, hoeft u hier niet te melden.

Wettelijk verplichte verstrekkingen zijn bijvoorbeeld:

- de verstrekking van fiscale gegevens aan de Belastingdienst;
- de meldingen aan de Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid;
- het melden van een bedrijfsongeval aan de Arbeidsinspectie.

Geen wettelijk verplichte verstrekkingen zijn bijvoorbeeld:

- het verstrekken van gegevens aan een incassobureau;
- het verstrekken van gegevens aan een verzekeringsmaatschappij.

TOELICHTING VRAAG 8

| Beveiliging van de gegevens |

Deze checklist is bedoeld om het CBP een eerste indruk te geven van de maatregelen die de verantwoordelijke heeft genomen ter beveiliging van de te verwerken persoonsgegevens. U dient de vragen zo zorgvuldig mogelijk in te vullen waardoor een voorlopig oordeel kan worden gevormd over de gepastheid van de beveiligingsmaatregelen.

De verstrekte gegevens over de beveiliging zijn geheim en uitsluitend toegankelijk voor de daartoe aangewezen medewerkers van het CBP. De gegevens worden dan ook niet in het openbaar meldingenregister geplaatst. Indien u ten behoeve van inzage door derden een kopie van de melding bewaart, staat het u vrij om over de antwoorden op deze vraag geen informatie te verstrekken.

Voor meer informatie rond de beveiligingsplicht ingevolge de WBP wordt verwezen naar het rapport van de Registratiekamer (c.q. het CBP) 'Beveiliging van persoonsgegevens'.

TOELICHTING VRAAG 9

| Doorgifte van persoonsgegevens binnen de Europese Unie |

Doorgifte van persoonsgegevens binnen de Europese Unie is toegestaan omdat alle lidstaten een vergelijkbaar beschermingsniveau bieden.

| Doorgifte van persoonsgegevens naar landen buiten de Europese Unie |

Persoonsgegevens mogen in beginsel slechts worden doorgegeven naar landen buiten de Europese Unie die een passend niveau van privacybescherming waarborgen.

U moet als verantwoordelijke zelf beoordelen of het desbetreffende land buiten de Europese Unie een passend beschermingsniveau biedt. U moet daarvoor eerst nagaan of de Minister van Justitie bijvoorbeeld heeft bepaald dat een bepaald land buiten de Europese Unie een passend beschermingsniveau heeft. Dan is doorgifte immers toegestaan.

De Minister van Justitie stelt, naar aanleiding van het besluit van de Europese Commissie hieromtrent, vast in welke landen buiten de Europese Unie een passend beschermingsniveau aanwezig is. Indien u persoonsgegevens doorgeeft aan deze landen, is de doorgifte toegestaan. Aangezien de lijst van landen met een passend beschermingsniveau voortdurend aan verandering onderhevig is, wordt de samenstelling van deze lijst hier niet weergegeven. Indien u persoonsgegevens doorgeeft aan een land dat geen lid is van de Europese Unie en dat geen passend beschermingsniveau waarborgt, is doorgifte aan strikte voorwaarden gebonden. De doorgifte is in dat geval in principe alleen toegestaan indien:

- de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven, of
- de doorgifte noodzakelijk is voor de voorbereiding, de sluiting of uitvoering van een overeenkomst, of
- de doorgifte noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang of in het kader van een gerechtelijke procedure, of
- de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene, of
- de doorgifte plaatsvindt vanuit een register dat bij wettelijk voorschrift is ingesteld en aan de wettelijke voorwaarden voor raadpleging is voldaan, of
- u beschikt over een vergunning van de Minister van Justitie.

Voor meer informatie over bovenstaande onderwerpen, zoals de lijst met landen in het kader van een passend beschermingsniveau, alsmede over de vergunning van de Minister van Justitie wordt hier verwezen naar de website van het CBP: www.cbpreb.nl.

TOELICHTING VRAAG 10

| Algemeen |

Voor een beperkt aantal categorieën van gegevensverwerkingen vereist de WBP dat er, voordat u met de verwerking start, een onderzoek plaatsvindt: het voorafgaand onderzoek. Het gaat daarbij om gegevensverwerkingen die specifieke risico's meebrengen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

Als blijkt dat uw gegevensverwerking is onderworpen aan een voorafgaand onderzoek, moet u uw gegevensverwerking melden bij het CBP, ook als voor uw organisatie een functionaris voor de gegevensbescherming is aangesteld. Bij uw melding moet u expliciet aangeven dat het gaat om de melding van een gegevensverwerking die aan een voorafgaand onderzoek is onderworpen. Dat kunt u doen door het aankruisen van de desbetreffende conclusie bij vraag 10.6.

Een voorafgaand onderzoek is vereist als:

- u van plan bent om een nummer ter identificatie van personen te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor dat nummer specifiek bestemd is, om gegevens in verband te brengen met gegevens van een andere verantwoordelijke (te koppelen) zonder dat dat wettelijk is toegestaan, of
- u van plan bent om gegevens vast te leggen op grond van eigen waarneming zonder de betrokkene daarvan op de hoogte te stellen. Het onderzoek is niet vereist als het een openbaar register betreft dat bij wet is ingesteld, of
- u van plan bent om ten behoeve van derden strafrechtelijke gegevens of gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag van personen te verwerken zonder in het bezit te zijn van een vergunning op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

De wetgever of de regering kunnen ook andere gegevensverwerkingen aanwijzen die zijn onderworpen aan een voorafgaand onderzoek.

| Nader onderzoek? |

Als u uw gegevensverwerking meldt, beoordeelt het CBP vervolgens of het aanleiding ziet een nader onderzoek te starten. Binnen vier weken moet het CBP dat bepalen. Als het CBP besluit tot een nader onderzoek, moet het dit onderzoek binnen 13 weken na dat besluit afronden.

Het CBP geeft dan de niet-bindende verklaring af of naar zijn oordeel de door u voorgenomen gegevensverwerking rechtmatig is.

Let op! De verklaring is geen vergunning. Ook al hebt u een positieve verklaring: u moet steeds zelf afwegen of uw gegevensverwerking rechtmatig is.

| Opschorting van de gegevensverwerking |

Als uw gegevensverwerking is onderworpen aan een voorafgaand onderzoek, moet u uw verwerking opschorten tot het tijdstip waarop het CBP zijn verklaring afgeeft of u meldt dat het geen nader onderzoek start. Als u binnen vier weken na uw melding geen bericht hebt ontvangen, mag u er van uitgaan dat er geen nader onderzoek zal worden gestart.

Gegevensverwerkingen die op 1 september 2001 al plaatsvonden, hoeven niet te worden opgeschort.

Hieronder worden de gegevensverwerkingen, die zijn onderworpen aan een voorafgaand onderzoek nader toegelicht.

| Persoonlijk identificatienummer |

Als u voornemens bent een persoonsnummer te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor het specifiek is bedoeld, is het mogelijk dat u die gegevensverwerking eerst moet voorleggen aan het CBP. Doorgaans heeft een persoonsnummer tot doel bepaalde verwerkingen met elkaar in verband te kunnen brengen (te koppelen). Het voorafgaand onderzoek is vereist als u voor een dergelijke koppeling een persoonsnummer gebruikt dat daar eigenlijk niet voor bestemd is. U moet hierbij bijvoorbeeld denken aan de situatie dat u het sofi-nummer wilt gebruiken om de personeelsadministratie te koppelen aan de administratie van de Arbo-dienst.

Voor zover het gebruik van het persoonsnummer beperkt blijft tot de koppelingen die wettelijk zijn voorgeschreven, hoeft er geen voorafgaand onderzoek door het CBP plaats te vinden. Dit is bijvoorbeeld het geval indien de Sociale Dienst het sofi-nummer gebruikt bij de koppeling met de Belastingdienst.

| Heimelijke waarneming |

Als u voornemens bent gegevens te verzamelen en te verwerken door middel van eigen waarneming, zonder dat u de betrokkene daarvan op de hoogte stelt, moet u die verwerking voorleggen aan het CBP. U moet hierbij denken aan de situatie dat u gegevens van personen verzamelt door het gebruik van een videocamera of een ander middel om personen te observeren, waarvan het gebruik niet bekend is gemaakt. Het gaat om situaties waarin heimelijk wordt geobserveerd en de op die wijze verzamelde gegevens worden verwerkt (vastgelegd) zonder dat de betrokkenen daarover worden geïnformeerd. Deze situaties zullen zich met name voordoen in het kader van particuliere recherche-activiteiten of daarmee vergelijkbare activiteiten. Als het gaat om waarnemingen om het gebruik van computer of telefoon door werknemers te controleren, is geen voorafgaand onderzoek nodig, indien de ondernemingsraad zijn instemming heeft verleend voor een dergelijke controle.

Door het voorafgaand onderzoek wordt een extra controle ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene ingebouwd. De WBP kent namelijk als één van zijn basisprincipes dat de gegevensverwerking voor de betrokkene kenbaar moet zijn. U bent daarom ook verplicht om bij het vergaren van persoonsgegevens de betrokkene te informeren over uw identiteit en de doeleinden van verwerking. De WBP kent een aantal uitzonderingen op dit uitgangspunt.

| Strafrechtelijke gegevens en gegevens over hinderlijk of onrechtmatig gedrag |

Bij de gegevens die hier bedoeld worden, moet u denken aan informatie over verdeningen en veroordelingen in de strafrechtelijke sfeer, en aan informatie over opgelegde verboden, zoals een straatverbod of een caféverbod. Als

u van plan bent om dergelijke gegevens te gaan verwerken, terwijl u niet over een vergunning voor een particuliere beveiligingsorganisatie of een recherchebureau beschikt, bent u verplicht om een voorafgaand onderzoek te laten instellen door het CBP. Dat geldt echter alleen als die verwerking plaatsvindt ten behoeve van een derde, dus wanneer u dat niet voor uzelf doet, maar voor een ander. Wanneer u incidenteel voorvallen meldt bij politie en justitie, is een voorafgaand onderzoek niet vereist.

Strafrechtelijke gegevens en gegevens over hinderlijk of onrechtmatig gedrag waarvoor een verbod is opgelegd, zijn 'bijzondere gegevens' in de zin van de WBP. Het uitgangspunt is dat u bijzondere gegevens niet mag verwerken, tenzij een uitzondering van toepassing is (zie daarvoor de 'Handleiding Wet bescherming persoonsgegevens' van het Ministerie van Justitie en de toelichting bij vraag 6.5). Zo mag maar een beperkt aantal personen strafrechtelijke gegevens of gegevens over hinderlijk of onrechtmatig gedrag verwerken. Daaronder vallen ook particuliere recherchebureaus en beveiligingsorganisaties, mits zij een vergunning hebben.

| Vragen? |

Mocht u nog vragen hebben over bijvoorbeeld de melding, de vrijstellingsregeling, het CBP of de WBP dan kunt u de website van het CBP raadplegen: www.cbweb.nl. Ook zijn diverse brochures van het CBP via de website verkrijgbaar.

U kunt ook contact opnemen met het CBP. Het telefonisch spreekuur is maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag tussen 9:00 en 12:00 uur bereikbaar op 070 381 13 00.